

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Avdelning 3
Rotel 32

PROTOKOLL
2021-06-17
Föredragning i
Malmö
(Beslut 2021-06-24)

Aktbilaga 17
Mål nr T 4095-20

RÄTTEN

Hovrättsråden Katarina Persson (referent) och Karin Kjellgren samt tf. hovrätts-
assessorn Hampus Ekelund

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen Jonas Widstrand

PARTER

Klagande

VERA Edith Sofie Kähler Petersson, 20141218-2923
Hyllie Allé 12 A
215 36 Malmö

Ställföreträdare: Sofie Petersson
Hyllie Allé 12 A
215 36 Malmö

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Jur.kand. Kenneth Wiktorsson
Valövägen 38
132 34 Saltsjö-Boo

Motpart

Jesper Kähler, 19700731
jesperkahler@gmail.com

SAKEN

Underhållsbidrag till barn; nu fråga om edition

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Malmö tingsrätts beslut 2020-06-26 i mål T 11235-19, se bilaga A

Föredraganden anmäler: Vera Kähler Petersson har överklagat tingsrättens beslut den 26 juni 2020 att avslå hennes editionsyrkande. Hon har yrkat att hovrätten bifaller hennes editionsyrkande och förelägger Jesper Kähler att inkomma med sina digitala årsoppgörelser från Skattestyrelsen i Danmark för år 2017, 2018 och 2019 samt sina

Dok.Id 404071

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 846 201 80 Malmö	Hovrättstorget 1	040-35 57 00 E-post: hovratten.skaneblekinge@dom.se www.hovrattensskaneblekinge.domstol.se - Se där om hovrättens personuppgiftsbehandling		måndag – fredag 08:00–16:00

eventuella selgangivelser/opplysningsskeman för motsvarande år. Jesper Kähler har motsatt sig ändring av tingsrättens beslut.

Målet föredras.

Hovrätten fattar följande

BESLUT

att meddelas den 24 juni 2021.

Med ändring av tingsrättens beslut förelägger hovrätten Jesper Kähler att senast inom fyra veckor efter att detta beslut vunnit laga kraft inge sina digitala årsoppgörelser från Skattestyrelsen i Danmark för år 2017, 2018 och 2019 samt i förekommande fall sina selgangivelser/opplysningsskeman för motsvarande år till hovrätten.

Skäl för beslutet

Såsom tingsrätten redogjort för följer det av 38 kap. 2 och 4 §§ rättegångsbalken att den som innehar någon skriftlig handling, som kan antas äga betydelse som bevis, är skyldig att förete handlingen och att rätten härvid kan förelägga innehavaren att göra detta. Denna skyldighet kan även avse elektronisk information. Tillhandahållandet av editionsobjektet kan även ske elektroniskt (se NJA 1998 s. 829 och NJA 2020 s. 373 punkterna 11–18).

Eftersom editionsplikten kan avse elektronisk information kan det även ingå i editionsplikten att utföra visst arbete för att sammanställa uppgifter ur enskilda handlingar, eller att upprätta handlingar utifrån befintlig information (se NJA 1998 s. 829 och prop. 2008/09:67 s. 102).

I likhet med tingsrätten konstaterar hovrätten att de utpekade elektroniska handlingarna kan antas ha betydelse som bevisning i frågan om Jesper Käblers förvärvsförmåga och

ekonomiska utrymme för standardtillägg. Handlingarna är även tillräckligt konkretiserade för att kunna ligga till grund för ett editionsföreläggande. Frågan är i stället om Jesper Kähler anses inneha de aktuella handlingarna.

I litteraturen har anförts att den som äger en handling, eller som har rätt att bestämma över eller kontrollera hur handlingen ska användas, anses vara innehavare av handlingen (se Ekelöf m.fl., Rättegång, fjärde häftet, 7u, s. 266 f. och Westberg, Peter, Anskaffning av bevisning i dispositiva tvistemål, s. 590).

Innehavandekravet är enligt ordalydelsen i 38 kap. 2 § rättegångsbalken kopplat till vem eller vilka som anses ha besittning till den begärda handlingen eller informationen. Det är dock inget krav att editionssvaranden fysiskt innehar handlingen, utan det är tillräckligt att editionssvaranden på fysiskt eller jämförbart sätt har tillgång till handlingen, vilket i enlighet med vad som anförts ovan även kan avse elektronisk information. Omständigheten att någon annan – utöver editionssvaranden – har äganderätt eller förfoganderätt över handlingen utgör i sig inget hinder för edition under förutsättning att editionssvaranden alltså anses inneha handlingen. Det samma gäller om informationen som avses är konfidentiell eller annars av privat natur (se NJA 2020 s. 664 punkterna 10–13).

Editionsobjektet är i förevarande fall elektroniska handlingar som innehåller Jesper Käblers inkomstuppgifter och som förvaras av Skattestyrelsen i Danmark. Det är klart att de begärda handlingarna förvaras elektroniskt av Skattestyrelsen samt att Jesper Kähler har faktisk tillgång till dessa genom att han har rätt att när som helst ta del av dem. Genom detta har Jesper Kähler tillgång till de begärda handlingarna på ett sådant sätt som är jämförbart med ett fysiskt innehav. Han är därmed enligt 38 kap. 2 § rättegångsbalken att anse som innehavare av handlingarna. Den arbetsinsats som krävs av honom för att ta del av och lämna in handlingarna till hovrätten ryms inom editionsplikten.

Eftersom editionssvaranden i förevarande fall är part i målet och editionsobjektet kontrolleras av honom och kan överlämnas utan närmare medverkan från Skattestyrelsen –

samt att detta ska tillhandahållas i Sverige – saknas det anledning att begära rättslig hjälp från Danmark i frågan (se Westberg, Peter, Anskaffning av bevisning i dispositiva tvistemål, s. 730 ff.).

Då det inte framkommit något hinder i övrigt för Jesper Kähler att utlämna den begärda informationen ska han föreläggas att överlämna de begärda handlingarna i skriftlig form till hovrätten i enlighet med editionsyrkandet inom fyra veckor från att detta beslut vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Beslutet får överklagas. Överklagandet ska ha kommit in till Hovrätten över Skåne och Blekinge inom **fyra veckor** från den dag då den som vill överklaga fick del av beslutet.

Den som vill överklaga beslutet ska dock först anmäla missnöje hos hovrätten. Anmälan ska göras muntligen eller skriftligen inom **en vecka** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Den som inte gör det, har inte längre rätt att överklaga beslutet.

Protokollförare

Protokollet uppvisat/

MALMÖ TINGSRÄTT
Avdelning 3

PROTOKOLL
2020-06-26
Handläggning i
Malmö

Aktbilaga 33
Mål nr
T 11235-19

Handläggning i parternas utevaro

RÄTTEN

Rådmannen Lena Peterson

PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Kim Dohm-Hansen

PARTER

Kärande

VERA Edith Sofie Kähler Petersson, 20141218-2923
Hyllie Allé 12 A Lgh 1206
215 36 Malmö

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Jur.kand. Kenneth Wiktorsson
Valövägen 38
132 34 Saltsjö-Boo

Svarande

Jesper Kähler, 19700731
Solkraenten 40
25 00 Valby
Danmark

SAKEN

Underhållsbidrag till barn; nu fråga om edition

Efter genomgång av handlingarna i målet antecknas följande. Vera Kähler Petersson är barn till Jesper Kähler. Hon har väckt talan mot honom och yrkat att han ska förpliktas att utge underhållsbidrag till henne.

Jesper Kähler har bestritt Vera Kähler Peterssons yrkande. Han har dock medgett att betala ett visst lägre belopp.

Vera Kähler Petersson har nu inkommit med en begäran om edition och yrkat att tingsrätten ska förelägga Jesper Kähler att inkomma med sina digitala årsoppgörelser från

Dok.Id 1311578

Postadress
Box 265
201 22 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 1

Telefon
040-35 30 00
E-post: malmo.tingsratt@dom.se
www.malmotingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:00

Skattestyrelsen i Danmark för år 2017, 2018 och 2019, samt sina selvangivelser/opplysningsskeman för motsvarande år.

Vera Kähler Petersson har som grund för sitt yrkande om edition anført att det inte har varit möjligt för henne att få fram uppgifter om Jesper Kählers inkomstförhållanden och att handlingarna, för det fall editionsbegäran beviljas, åberopas till styrkande av att Jesper Kähler har en förvärvsförmåga och utrymme för ett standardtillägg som uppgår till yrkat belopp.

Jesper Kähler har beretts tillfälle att yttra sig över begäran om edition men har inte avhört. Han har dock vid den muntliga förberedelsen i målet uppgett att han inte vill lämna några uppgifter om sin inkomst och sin bostadskostnad.

Tingsrätten meddelar följande

BESLUT

Tingsrätten avslår Vera Kähler Peterssons yrkande om edition.

Skäl för beslutet

Enligt 38 kap. 2 § rättegångsbalken är den som innehar någon skriftlig handling, som kan antas äga betydelse som bevis, skyldig att förete den. Rätten har enligt 38 kap. 4 § samma lag möjlighet att förelägga denne att förete handlingen. Edition kan omfatta elektroniskt lagrad information, se Högsta domstolens beslut av den 2 april 2020 i mål Ö 2232-19.

Tingsrätten påpekar inledningsvis att edition är en tvångsåtgärd. De handlingar som nu är föremål för yrkande om edition finns i Danmark. Av allmänna internationella rättsprinciper följer att en stat inte kan besluta om tvångsåtgärder på en annan stats territorium utan stöd i en bi- eller multilateral konvention. Det finns ingen sådan konvention som är tillämplig i nu aktuell situation. Det har dock i litteraturen framförts att ett edit-

ionsföreläggande gällande handlingar som befinner sig inom en främmande stats territorium inte innebär en kränkning av den främmande statens suveränitet om föreläggandet riktas mot en part och innebär att parten ska tillhandahålla handlingar i Sverige (se Westberg, 2010, Anskaffning av bevisning i dispositiva tvistemål, s. 733 f.). Tingsrätten menar att denna möjlighet måste användas med stor försiktighet eftersom uppfattningen inte nödvändigtvis delas av andra stater. Dessa skulle därmed kunna uppfatta ett sådant föreläggande som en kränkning av den egna statens suveränitet. Eftersom det saknas konventionsstöd för ett editionsföreläggande får tingsrättens prövning därför begränsa sig till om det enligt svensk rätt finns förutsättningar för edition. Om så är fallet ska tingsrätten besluta om att ansöka om rättslig hjälp med bevisupptagning från Danmark. Det ankommer då på dansk domstol att fatta beslut om ett eventuellt editionsföreläggande.

Tingsrätten konstaterar att de efterfrågade handlingarna kan antas ha betydelse som bevis i frågan om Jesper Kählers förvärvsförmåga och ekonomiska utrymme för standardtillägg. Frågan är då om Jesper Kähler kan anses inneha handlingarna.

Av de yttranden som Vera Kähler Petersson lämnat in i målet framgår följande gällande deklarationsförfarandet i Danmark. Den som är deklarationsskyldig får i början av mars månad varje år tillgång till en digital årsoppgörelse från Skattestyrelsen. Årsoppgörelsen innehåller de uppgifter som är kända för Skattestyrelsen. Den deklarationsskyldiga har därefter möjlighet att under viss tid gå in och rätta årsoppgörelsen. En sådan justering kallas uplysningsskema (tidigare selvangivelse).

Den som äger en handling eller som har rätt att bestämma hur den ska användas bör anses som innehavare (se Ekelöf m.fl., 2009, Rättegång, fjärde häftet, § 29 II B). Av Vera Kähler Peterssons inlagor framgår att de efterfrågade handlingarna innehas av Skattestyrelsen. Att Jesper Kähler eventuellt har möjlighet att begära ut handlingarna innebär inte att han kan anses vara innehavare. Vera Kähler Peterssons yrkande om edition ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Beslutet får överklagas endast i samband med överklagande av dom eller slutligt beslut i målet.

Kim Dohm-Hansen
Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se